

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Irena Lipowicz

Warszawa, 15. IX. 2014

II.517.4689.2014.ED

Pan
Bartłomiej Sienkiewicz
Minister Spraw Wewnętrznych
Warszawa

Szanowny Panie Ministrze,

W moim Biurze analizie zostało poddane zagadnienie przeprowadzania badań lekarskich osób zatrzymanych przez poszczególne służby, z wyłączeniem Służby Więziennej, bowiem odnośnie do tego zagadnienia stanowisko zajął już Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 26 lutego 2014 r. (sygn. K 22/10).

Należy zwrócić uwagę, iż przepis art. 15 ust. 9 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji zawiera upoważnienie do określenia, w drodze rozporządzenia, trybu przeprowadzania badań lekarskich, o których mowa w ust. 5, uwzględniając przypadki uzasadniające potrzebę niezwłocznego udzielenia osobie zatrzymanej pierwszej pomocy medycznej lub potrzebę poddania jej niezbędnym badaniom lekarskim, czas i organizację tych badań oraz sposób ich dokumentowania. Z kolei przepis § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 13 września 2012 r. w sprawie badań lekarskich osób zatrzymanych przez Policję (Dz. U z 2012 r. poz. 1102) wydane na podstawie powołanej ustawy stanowi, iż decyzję o obecności policjanta w trakcie badania lekarskiego osoby zatrzymanej podejmuje lekarz wykonujący to badanie.

Oznacza to zatem, że na poziomie rozporządzenia, nie zaś ustawy, uregulowano kwestię, która faktycznie oznacza ograniczenie prawa do prywatności. Tymczasem zgodnie z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP, ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw mogą być ustanawiane tylko w ustawie i tylko wtedy, gdy są konieczne w demokratycznym państwie dla jego bezpieczeństwa lub porządku publicznego, bądź dla ochrony środowiska, zdrowia i moralności publicznej, albo wolności i praw innych osób. Ograniczenia te nie mogą naruszać istoty wolności i praw.

W przypadku osób zatrzymanych przez Straż Graniczną, przepis § 5 ust.1 pkt. 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 27 czerwca 2002 r. w sprawie trybu przeprowadzania badań lekarskich osób zatrzymanych przez funkcjonariuszy Straży Granicznej (Dz. U. z 2002 r. Nr 98, poz. 893) stanowi, iż Straż Graniczna zapewnia bezpieczeństwo pracowników ochrony zdrowia w czasie przeprowadzania badania lekarskiego osoby zatrzymanej. Rozporządzenie zostało wydane na podstawie delegacji ustawowej zawartej w art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (tekst jednolity: Dz. U. z 2011 r. Nr 116, poz. 675 ze zm.).

Z kolei przepis § 6 ust.1 pkt. 2 rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 sierpnia 2002 r. w sprawie trybu przeprowadzania badań lekarskich osób zatrzymanych przez funkcjonariuszy Biura Ochrony Rządu (Dz. U. z 2002 r. Nr 151, poz. 1259) stanowi, że Biuro Ochrony Rządu zapewnia bezpieczeństwo pracowników służby zdrowia w czasie przeprowadzania badania lekarskiego osoby zatrzymanej. Rozporządzenie to zostało wydane na podstawie upoważnienia zawartego w art. 13 ust. 7 ustawy z dnia 16 marca 2001 r. o Biurze Ochrony Rządu (tekst jednolity: Dz. U. z 2014 r. poz.170) .

W wymienionych przypadkach przepisy nie precyzują zatem na czym ma polegać zapewnienie bezpieczeństwa pracownikom służby zdrowia, można jednakże przypuszczać, że odbywa się to poprzez obecność funkcjonariusza danej służby w trakcie badania lekarskiego.

W tym miejscu warto nadmienić, że zagadnienie obecności lub braku obecności funkcjonariuszy poszczególnych służb nie zostało uregulowane w analogicznych rozporządzeniach odnoszących się do badań lekarskich osób zatrzymanych przez funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, czy Służby Celnej.

Nie może budzić wątpliwości, że niezależnie od rodzaju służby, zagadnienie ewentualnego wkroczenia w konstytucyjnie zagwarantowane prawo do prywatności, a więc obecność funkcjonariusza danej służby w trakcie badania lekarskiego osoby zatrzymanej, może zostać uregulowana wyłącznie na poziomie ustawy. Prawo do prywatności nie ma bowiem charakteru absolutnego, ale jego ograniczenie może mieć miejsce wyłącznie w ustawie.

W związku z powyższym, uprzejmie proszę Pana Ministra o odniesienie się do przedstawionego zagadnienia i rozważenie podjęcia prac legislacyjnych

Z poważaniem
Jana Jędrzejewicz